

Bezáró beszéd.

Mondotta : **Dr. Ferencz József**, isk. felügyelő-gondnok.

„Emlékezés az egyedüli paradicsom, amelyből ki nem üzetthetünk“. Ebben a gondolatban két eszme nyer megtestesülést. Az egyik az, hogy az emlékezés drága kincs, megbecsülhetetlen erkölcsi érték az emberiségre nézve. A másik az, hogy balsors, hatalom, önkény, erőszak mindenemtől megfoszthat, földönfutóvá tehet, de az emlékezés lelki élményeit és az ebben rejlő erkölcsi értéket semmi földi hatalom el nem rabolhatja tőlünk.

A mai napon az emlékezés fáklóját gyujtottuk meg, hogy azzal bevilágosítsunk a multba és felidézzük néhai Kovácsi Antal emlékét és áldásos munkásságát.

Én azon kevés szerencsések közé tartozom, akik még mint tanítványok közvetlenül élvezték az ő meleg szívének szeretetét és egy hideg januári délután, mikor a házsongárdi temető zúgó fenyőfái között örök pihenőre tért, az ifjúság nevében s igaz könnyei mellett én búcsuztattam el.

De ennek az ünnepnek Egyházunkra nézve csak akkor van értéke és történelmi nevezetessége, ha ez az emlékezés megtermékenyíti lelkeinket és nagyjaink emléke, szelleme és példája munkára ösztönöz és serkent.

A jövő a multon épül fel és a nagy szellemek örök élete abban rejlik, hogy az ő lelkük, gondolataik tovább élnek az utódokban és egyik generáció a másiknak adja át a mult hagyományait. Ez a nagy szellemek örök élete.

Ha mi nemcsak megőrizzük nagyjaink emlékét, de szellemük tovább él és munkálkodik bennünk, akkor nem féltsem kicsiny Egyházunk hajóját még a mai nagyon zivataros és sötét fellegekkel borított éjszakában sem.

Ezzel a hittel, ezzel a reménnyel és ezzel az óhajjal zárom be ünnepélyünket, hogy a mult emlékeivel előkészítjük a boldogabb és szebb jövőt!

Iskoláink feladata.¹⁾

Az ember életének legkedvesebb és legbájosabb emlékei a gyermekkori események, történetek. E pillanatban felrajzanak előttem a boldog gyermekkor ez iskolához fűződő áldott emlékei, hogy ha rövid időre is bár, de megszépítsék e küzdelmes élet sokszor nehéz útait. Eszembe jut az a pillanat, amikor, mint kis gyermek, remegő szívvel léptem át először ez ősi iskola küszöbét és az édesapai kezek gondviselő vezetését ez iskola tanárainak szeretete vette át, hogy elfogódott remegésemet biztató reménységgé változtassa át. Ezelőtt 26 esztendővel történt! Egyszerű, félénk gyermekként léptem be ide, hogy itt áldott munkájú vezetők irányítása, szerető gondoskodása mellett egy élet utavalóját összegyűjtögessem, hogy fölfegyverezzenek az akkor még nem sejtett nehéz küzdelmek megharcolására. És ha akkor tele voltam remegő félelemmel, e félelmet az áldott gyermekkor gondatlansága aranyozta meg és változtatta át bennem bizó reménységgé. És ma nem kevesebb aggodalommal és megsokszorozott gondnal, tervvel jöttem el ide, hogy az azóta áldozatos szívek odaadásából megújult intézet jövő munkájából, fenntartásából és az ezzel járó gondból részt kérjek, hogy ez áldott intézet drága édesanya munkáját, mint a közbizalom által megválasztott felügyelő-gondnok csekély erőmmel támogassam. Ide jöttem ma, hogy az itt nyert erőből és tőkéből valamit felajánljak soha ki nem egyenlíthető adósságom és soha le nem róható hálám néminemű csekély törlesztésére.

Kedves Közönség! Bár huszonhat év rendes körülmények között nem nagy idő, de a közelebbi huszonhat esztendő annyi változást hozott fajunk, egyházunk és így ez iskola életében is, hogy a történelem előtt szinte századokká terebélyesedik ki és ennek minden fájdalmát, bántó következményét tanulsággá kell szűrniünk ez iskola jövőjére nézve. Erős a meggyőződése, hogy ez iskola jövője, jövője fajunk és hitünk fennmaradásának is Erdély délkeleti részén. Azok a szenvedések pedig, melyek az utóbbi években zúgtak át felettünk és amelyek még ma is súlyos próbák elé állítanak minket és iskoláinkat is, nem a lemondást, reménytelen kétségbeesést, hanem az élni akarást és megsokszorozott életerőt

¹⁾ A székelykereszturi unitárius főgimnázium eljárásága által folyó évi június hó 1-én rendezett felügyelő-gondnoki beiktató ünnepélyen tartott székfoglaló beszéd.